

PS vergadering 19 april 2024

Totale Spreektijd CU: 9 minuten

9. Behandelstukken

9.1 Statenvoorstel Uitvoering RMS - 419570

(5^e spreker)

Bijdrage: (4 minuten)

Voorzitter, de RMS is een onderwerp dat de gemoederen in Zeeland aardig bezighoudt. Met de gedeputeerde als kop van jut is er veel gezegd over dit plan. En dat is natuurlijk heel begrijpelijk: openbaar vervoer is van groot belang voor de toegang tot onderwijs, zorg, werk en economie. Niet iedereen kan of wil gebruik maken van een eigen auto. Een deel van de bevolking heeft deze luxe niet, hoewel het wonen in delen van Zeeland nauwelijks samen kan gaan met het niet hebben van een eigen auto.

Dat de RMS zorgt voor de mogelijkheid om tussen 6.00 en 23.00 uur publiek vervoer te hebben is dan ook een vooruitgang. Toch zijn er zeker nog vragen. Het blijft wel spannend of de aanbesteding van de bus concessie nu wel succesvol wordt. En wat als er zich weer niemand zich inschrijft?

Het is jammer om een zeer ambitieus plan, ook ten aanzien van Zero Emissie, te moeten bijstellen. Maar realisme past ons Zeeuwen als een jas. Idealisme is prachtig, maar realisme houdt ons met beide benen op de grond.

Wat mij opvalt is dat de hubs die buiten de dorpen liggen veel vragen oproepen. Er rijst een beeld van koude tochtige plaatsen, midden in de wind en de regen, overal ver vandaan en geen sociale veiligheid. Mijn vraag aan de gedeputeerde is hoe hij dit ziet. Durft u met een gerust hart uw dochter op alle plaatsen waar een hub is een tijd te laten bivakkeren? En hoe zou ze dat trouwens zelf vinden?

En hoe leggen we uit aan een inwoner van Oostkapelle, die haar leven lang al met de bus naar Middelburg rijdt, dat ze nu eerst met een belbus naar Domburg wordt vervoerd en dan met een bus naar Middelburg kan. Voor haar lijkt het een stap achteruit.

Hoe kijken we naar iemand van het eiland Tholen (mijn geboortegrond) die met het openbaar vervoer naar het ziekenhuis in Bergen op Zoom moet? Of wordt het nu over enige tijd Roosendaal? Is daar rekening mee gehouden in de plannen van de RMS? Ook op Schouwen-Duiveland is de bereikbaarheid van de zorg een groot punt van aandacht nu de plannen van de sluiting van het ADRZ definitief zijn. De bereikbaarheid van cruciale voorzieningen (zoals ziekenhuizen) is een must. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst. Kan de gedeputeerde toezeggen dat dit de volledige aandacht heeft en de RMS zo nodig tussentijds bijgesteld kan worden op dit cruciale punt?

Ik ben trouwens blij dat de gedeputeerde het openbaar vervoer en ook het treinvervoer zo serieus neemt dat hij zijn gastheerschap bij de Four Freedoms Awards inzet om in goed gesprek te blijven met de NS. Hopelijk zorgen die gesprekken voor serieuze aandacht voor de vertragingen op het Zeeuwse spoor. Juist als de scholierenlijnen die parallel lopen aan het spoor worden afgeschaft is dit een belangrijk punt van aandacht. Ik heb overigens wel positief nieuws: vorige week moest ik met de trein naar Den Haag en voor het eerst sinds augustus kwam ik zowel op de heen- als de terugweg op tijd aan! Om nog positiever te eindigen:

De RMS is in de basis een prima plan dat zeker de steun heeft van de ChristenUnie.

9.2 Statenvoorstel Afwegingskader ZEH dividend

4^e spreker (4 minuten)

Het beschikbaar komen van heel veel geld van het ZEH-dividend heeft terecht veel aandacht gekregen. Veel Zeeuwen hebben daar via de krant, de radio of de televisie iets van meegekregen. En dat het leeft blijkt uit het feit dat ik er al een paar keer op ben aangesproken. Men weet er wel bestemmingen voor en het zijn vaak nog niet zulke gekke ideeën die de man op straat heeft.

Maar één opmerking is blijven hangen: "Het moet toch wel zo zijn dat alle Zeeuwen hier iets van merken, dit bedrag is door ons en onze vaders en moeders tot stand gekomen." Zo had ik het nog niet helemaal bekeken, maar een interessante gedachtegang is het wel.

Laten we leren van andere provincies die hier eerder mee te maken hadden. We hoorden tijdens een van de sessies in de voorhal het verhaal van de provincie Gelderland. We zullen het hier vast veel beter doen natuurlijk, maar leren van anderen kan nooit kwaad.

De ChristenUnie is positief over het voorstel dat er ligt:

- Eerst de schuld aflossen van GEB Aqua
- De rest van het geld wordt grotendeels gebruikt om door middel van slim bankieren incidenteel geld om te zetten in structurele baten.
- Wat overblijft inzetten volgens de in het afwegingskader genoemde voorstellen:
  - Duurzame doorwerking voor Zeeuwse maatschappij
  - Langetermijneffect
  - Aantoonbare structuurversterking
  - Voor de Zeeuwse bevolking zichtbaar en merkbaar

Wat ons betreft hebben we vertrouwen in de door GS voorgestelde 80%-20% verdeling. Je kunt heel voorzichtig zijn en extra sparen of bijna alles sparen, maar de 'gewone Zeeuw' verwacht hier ook iets van. Wacht niet te lang met het verstandig uitgeven van dit geld, bijna alle prijzen stijgen enorm. De kans is ook aanwezig dat met het bedrag wat je nu extra gebruikt voor schatkistbankieren, je straks nog maar een deel van de materialen kunt kopen die je nu kon betalen.

We willen dit voorstel niet zo laten ombouwen dat het in beton wordt gegoten, wat dat betreft hebben we het vertrouwen in GS en in deze gedeputeerde dat er zeer verstandig met het geld wordt omgegaan.

Dit gezegd hebbend verwacht ik geen gouden standbeelden of een voetbalstadion voor SSV65. Wel vinden we het idee om het geld in te zetten voor een Zero Emissie Ferry nog steeds een heel goed plan.

Kortom: ChristenUnie zal het voorstel steunen en we zien uit naar het vervolg.